

Årsrapport 2024

Barn- och utbildningsnämnden

Stadsrevisionen

Årsrapport barn- och utbildningsnämnden – 2024
Framtagen av Stadsrevisionen i Helsingborgs stad
Datum: 2025-03-25
Diarienummer: 26/2024
Kontakt: stadsrevisionen@helsingborg.se
Omslagsfoto: Helsingborgs stad

Innehåll

Samlad bedömning	4
Verksamhet och ekonomi.....	4
Styrning och intern kontroll.....	4
Inledning	5
Syfte och revisionsfrågor, avgränsning	5
Revisionskriterier	6
Metoder	6
Resultat av granskningen.....	7
Verksamhet och ekonomi.....	7
Uppdrag, inriktning	7
Mål.....	8
Ekonomiska mål	10
Övriga genomförda granskningar	11
Bedömning.....	13
Styrning och intern kontroll.....	14
Riskanalys och intern kontrollplan	14
Rapportering och uppföljning.....	14
Övriga genomförda granskningar	15
Bedömning.....	16

Bilagor

Bilaga 1 - Sammanställning över fördjupade granskningar

Samlad bedömning

De förtroendevalda revisorerna i grupp 2 har i sin revisionsplan 2024 beslutat att genomföra en grundläggande granskning av barn- och utbildningsnämnden. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet enligt fullmäktiges mål, beslut och uppdrag samt om nämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till verksamhetens mål, regler och föreskrifter.

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån stadsrevisionens granskningar av nämnden 2024.

Verksamhet och ekonomi

Vår samlade bedömning är att barn- och utbildningsnämnden delvis bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet.

Vi grundar vår bedömning på att nämnden, enligt stadens anvisningar, analyserat sitt uppdrag och inriktning. Analysen innehåller många åtgärder och deras syften, men det är svårt att se konkreta resultat för barn och elever. Vi bedömer att nämnden i högre utsträckning kan analysera vilka förflyttningar som gjorts under året.

Vi grundar därtill vår bedömning på att nämnden enbart når målet att öka elevers närvaro, för övriga mål krävs fortsatt kraftfulla åtgärder. Nämnden har genomfört uppdraget med tillgängliga resurser och redovisar ett positivt resultat.

Årets granskningar av arbetet med studiero och hantering och uppföljning av elevers frånvaro visar båda att det finns utvecklingsområden och den samlade bedömningen i respektive granskning är att arbetet delvis bedrivs ändamålsenligt.

Styrning och intern kontroll

Vår samlade bedömning är att barn- och utbildningsnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll.

Vi grundar vår bedömning på att nämnden har en genomarbetad process för uppföljning av intern kontroll och ett väl etablerat riskhanteringsarbete.

Granskningen av statsbidragshanteringen visade ändamålsenliga rutiner, medan granskningen av tolktjänster visade delvis tillräcklig styrning och kontroll.

Uppföljningen av inköp och upphandling visar att nämnden stärkt sina rutiner, men nämnden bör upprätta dokumenterade rutiner för sin avtalsuppföljning.

Inledning

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom styrelse och nämnder är tillräcklig.

Kommunstyrelse, nämnder och beredningar ska bedriva verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag, beslut och riktlinjer samt lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Därtill ska styrelse, nämnder och beredningar tillse att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner samt en struktur och organisation för arbetet.

För att fullgöra uppdraget bör system och rutiner för ledning, uppföljning, kontroll och rapportering av verksamheten finnas. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag.

Den grundläggande granskningen genomförs årligen och omfattar en granskning av måloppfyllelse samt granskning av styrning och intern kontroll. Granskningen utgör en grund för de bedömningar och uttalande som revisorerna avger i revisionsberättelsen.

Granskningen har utförts av revisionskontoret på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i revisorsgrupp 2. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2024.

Syfte och revisionsfrågor, avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet enligt fullmäktiges mål, beslut och uppdrag samt om nämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till verksamhetens mål, regler och föreskrifter.

Granskningen har också syftat till att genom strukturerade dialogmöten med nämndens presidium, lyfta fram nämndledamöternas roll och ansvar för väsentliga styrprocesser inom sina ansvarsområden.

Den grundläggande granskningen har omfattat följande revisionsfrågor;

- Vidtar nämnden tillräckliga åtgärder för att uppnå fastställda mål avseende verksamhet och ekonomi?
- Säkerställer nämnden att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig?

Utöver ovan har särskild granskning genomförts inom ramen för den grundläggande granskningen. För 2024 avser det följande områden:

- Redogörelse över nämndens arbete med innovation i enlighet med fullmäktiges inriktning.
- Uppföljning av granskning av inköp och upphandling (2022).

Granskningen avser barn- och utbildningsnämnden.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna för den grundläggande granskningen utgörs av:

- Kommunallagen (2017:725, 6 kap, 1§ och 6§)
- Nämndens reglemente
- Relevanta styrdokument och fullmäktiges mål och beslut som berör nämnden

Metoder

Granskningen har skett genom dokumentstudier av plan för mål och ekonomi, verksamhetsplaner, internbudget, dokumenterad riskanalys, plan för uppföljning av intern kontroll, årsresultat av uppföljning av intern kontroll, uppföljningar av ekonomi och verksamhet (ekonomirapporter, delårsrapport, årsredovisning) samt protokoll och underliggande handlingar. Granskningen har även innefattat intervjuer med tjänstepersoner med särskilt ansvar för förvaltningens processer som rör mål, intern kontroll och ekonomi. Dialogmöte har genomförts med nämndens presidium samt utbildningsdirektör under våren och hösten 2024.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Resultat av granskningen

Nedan redovisas resultat utifrån revisionsfrågorna som berör området verksamhet och ekonomi samt styrning och intern kontroll.

Verksamhet och ekonomi

Uppdrag, inriktning

Nämnden ska följa stadens inriktningar för att Helsingborg ska:

- öka innovationskraften för att säkra en effektiv välfärd,
- upplevas tryggt och vara säkert,
- ha en hög sysselsättning där fler kommer i arbete och
- vara en stad med hög livskvalitet som siktar på klimatneutralitet 2030.

Barn- och utbildningsnämndens **uppgift** är att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barn och ungas uppväxt, vidare studier, arbete och ett hållbart liv.

Nämndens **inriktning** är: "Kunskap och lärande är fokus för stadens förskolor och skolor. Alla barn och elever ska ges förutsättningar att utvecklas och nå målen. Kunskaper i språk, matematik samt digital kompetens ska stärkas. Särskild vikt ska läggas vid skolans kompensatoriska uppgift.

Barn och elever ska känna sig trygga och få stöd i sin personliga utveckling. De ska få möjlighet att utveckla sin lust att lära och hitta sin inre drivkraft och motivation. Genom entreprenöriellt lärande stärks barns och elevers förmåga att omsätta idéer till handling. De ska rustas för en framtid i förändring, där hållbarhet, respekt för demokrati och människors lika värde är centrala begrepp."

I nämndens årsboksut 2024¹ redovisas hur verksamheten har arbetat utifrån inriktningen. I redovisningen framgår en beskrivning av olika arbetssätt för att nå resultat inom olika områden av verksamheten. Exempelvis nämns att skoltempen, en årlig undersökning för elever och personal, ger skolorna underlag för att identifiera förbättringsområden. Därtill framgår att arbetet mot kränkande behandling har stärkts. Detta arbete uppges ha lett till förbättrad och mer enhetlig rapportering av incidenter, vilket i sin tur har gett förbättrade statistiska underlag och möjligheter till analys och mer träffsäkra åtgärder. Även inom nämndens närvaroarbete uppges att förbättringsarbete har genererat bättre statistik, möjlighet till analys samt mer

¹ Barn- och utbildningsnämnden godkände årsboksutet på sammanträde den 13 februari 2025.

adekvata åtgärder. Vad gäller att stärka kunskaper i svenska och matematik beskriver nämnden att förvaltningen särskilt arbetat med att förbättra matematikundervisningen och språkutvecklande arbetssätt och undervisning inom alla ämnen. Här uppges att förvaltningen stödjer skolornas lokala arbete på olika sätt. Något specifikt resultat av vad arbetet lett till framgår dock inte. I analysen refereras även till stadsrevisionens granskningar avseende frånvarohantering och studiero.

I dialog har framkommit vikten av samverkan mellan förvaltningarna för att främja inriktningen. Det uppges i dialog också vara en svårighet att med mätbara siffror visa hur nämnden arbetar utifrån inriktningen då mycket av uppföljningen är kvalitativ. Kvalitetsrapporterna som tas fram uppges vara det främsta verktyget för att visa riktningen verksamheten går mot.

I nämndens årsbokslut framgår ingen utvärdering avseende hur stadens inriktningar har uppnåtts.

Mål

Nämndens **mål**:

- Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka under mandatperioden, målet 2024 är att öka med minst 0,5 procentenheter.
- Andelen elever som klarar gymnasieskolan på tre år ska öka under mandatperioden. Målet 2024 är att öka med minst 0,5 procentenheter.
- Elevers närvaro i skolan ska öka under mandatperioden. Målet 2024 är att andelen elever med hög frånvaro, dvs mer än 15 procent, ska minska med minst två procentenheter i såväl grundskolan som gymnasieskolan.
- 2026 ska andelen elever i årskurs 9 som når behörighet till gymnasieskolan uppgå till minst 70 procent i stadens samtliga skolor och andelen elever som klarar gymnasieskolan på tre år ska uppgå till minst 70 procent samt att andelen grundskoleelever med hög frånvaro ska vara högst 10 procent och andelen gymnasieelever med hög frånvaro ska vara högst 30 procent. Samtliga skolor inom respektive skolform ska visa ett förbättrat resultat avseende ovan nämnda mål till 2026.

Vad gäller nämndens mål för behörighet till gymnasieskolan nås detta inte. Resultatet för läsåret 2023/2024 visar en ökning med 0,4 procentenheter. Inte heller nämndens mål gällande andelen elever som klarar gymnasieskolan på tre år ska öka, har uppnåtts. Resultatet visar en minskning från 73 procent (läsåret 2022/2023) till 66,2 procent (läsåret 2023/2024). Däremot uppnås nämndens tredje mål avseende elevers närvaro. För grundskolan minskar den höga frånvaron med 2,0 procentenheter och för gymnasieskolan med 3,0 procentenheter.

När det gäller det fjärde samlade målet som avser utvecklingen för mandatperioden gör nämnden bedömningen att målet kommer att uppnås. Nämnden uppger att det i dagsläget är tre skolor som inte når upp till målet om lägst 70 procent behöriga elever till gymnasieskolan. Utifrån 2024 års resultat för genomströmningen på gymnasiet behöver resultatet öka med ca 4 procentenheter till 2026. Trots att elevernas närvaro har ökat både i grundskolan och gymnasieskolan är det en bit kvar till målen för mandatperioden. För grundskolan är nuvarande andel 14,9 procent och för gymnasieskolan 40,4 procent.

Specifika **uppdrag från kommunfullmäktige** till barn- och utbildningsnämnden:

Uppdrag från KF 2024	Återrapporterat	Resultat
Att i samarbete med socialnämnden se över hur föräldrastödet i Helsingborg kan stärkas och knytas an till befintliga insatser som sker i staden.	Genomfört. 16 januari 2025	Det behövs en starkare och tydligare samverkan mellan socialförvaltningen och skol- och fritidsförvaltningen. En gemensam handlingsplan kan förbättra samverkan mellan förskola och socialtjänst samt föräldraskapsstödet, vilket säkerställer tidig upptäckt och stöd. Rekommendationer för att stärka arbetet med föräldraskapsstöd framöver har tagits fram.
Att utreda hur lärlingsgymnasiet kan skalas upp.	Genomfört. 19 september 2024.	En utredning har genomförts som visar att antalet elever som läser yrkesprogram behöver öka både nationellt och regionalt och Helsingborgs lärlingsgymnasium kan bidra till detta. Därtill framgår att attraktiviteten för yrkesprogram behöver höjas och antalet platser succesivt utökas. Skolan har fått tillgång till fler lokaler som ett första steg mot utökning av elevantal.

Tidigare uppdrag från KF	Återrapporterat	Resultat
Att ta fram förslag på hur rekryteringsprocessen och valet av ungdomsledamöter i Ungdomsrådet kan göras mer demokratiskt och representativt samt hur Ungdomsrådets funktion kan stärkas i syfte att på ett bättre sätt än idag lyfta in ungdomsperspektivet i stadens arbete.	Genomfört. 13 februari 2025.	I syfte att stärka Ungdomsrådets funktion och på ett bättre sätt lyfta in ungdomsperspektivet i stadens arbete har förslag på åtgärder tagits fram, bland annat att ungdomsrådet inför sammanträden besluta vilka frågor de önskar ska föredras. Redovisningen tar också upp att en framtidsdag årligen ska hållas, för att bland annat belysa och diskutera frågor som är angelägna för stadens ungdomar. På framtidsdagen sker val av representanter till ungdomsrådet.

Vi noterar att det i nuläget inte finns några tidigare uppdrag till barn- och utbildningsnämnden som inte är hanterade.

Ekonomiska mål

Barn- och utbildningsnämnden har för 2024 tilldelats en ekonomisk ram på ca 4 105 mnkr från kommunfullmäktige. Nämnden redovisar ett positivt resultat på 15,2 mnkr. Här i ingår 13,9 mnkr som används av ackumulerat resultat från tidigare år, samt 23 mnkr, kopplat till volymer utifrån demografi, som nämnden tillfälligt fått behålla under 2024 för att mildra effekterna av en snabb demografisk omställning och ett högt kostnadsläge. Prognoserna under året har visat på +/- 0 kr vid tertiäl 1 och 406 tkr vid tertiäl 2. Anledningen till att resultatet blivit bättre än prognostiserat är enligt förvaltningen framför allt färre barn och elever under hösten samt tillfälliga intäkter gällande retroaktiva kontroller av barnomsorgsavgifter. Detta tillsammans med en tillfälligt mindre lokalyta för gymnasieskolorna, och därmed tillfälligt lägre lokalkostnader, förklarar också resultatet för 2024.

Vad gäller verksamheterna redovisar både förskola och gymnasieskola positiva överskott på 4,6 mnkr respektive 17,3 mnkr, medan grundskolan redovisar ett underskott (-9,5 mnkr). Även nämnd och förvaltning redovisar ett överskott på ca 3 mnkr. Enligt uppgift i intervju ger förvaltningen stödjande och informerande åtgärder i de skolor som redovisar en negativ budgetavvikelse. En del skolor uppges ha haft det särskilt tufft på grund av utflyttning i området och minskat elevunderlag och konkurrens från fristående verksamheter.

Utifrån protokoll noterar vi att nämnden får redovisning utifrån den ekonomiska uppföljningen tre gånger om året, vid tertiäl 1, tertiäl 2 och vid årsbokslut. Vi noterar också att en särskild dialog hölls på sammanträdet i mars månad 2024 inför beslut om inriktning, mål och ekonomi 2025.

Övriga genomförda granskningar

Arbetet med studiero

Den fördjupade granskningen av nämndens arbete med studiero som genomförts under 2024 visade att nämnden delvis hade ett ändamålsenligt arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero.

Förbättringsområden som identifierades var bland annat att stärka det förebyggande och främjande arbetet inom vissa områden, likaså arbetet med lektionsobservationer för att stärka lärarnas ledarskap och det kollegiala lärandet. Se mer om granskningen i bilaga 1.

Hantering och uppföljning av elevers frånvaro i skolan

Den fördjupade granskningen av nämndens hantering och uppföljning av elevers frånvaro i skolan visade att nämnden delvis arbetar ändamålsenligt.

Utvecklingsområden som identifierades var att stärka nämndens förebyggande och främjande insatser, att tillse att frånvaroutredningar efterlever skollagens krav och stadens egna rutiner samt utveckla analys och behov av åtgärder. Även samverkan behöver stärkas. Se mer om granskningen i bilaga 1.

Redogörelse över nämndens arbete med innovation

Helsingborgs stad har en inriktning som innebär att staden ska öka innovationskraften för att säkra en effektiv välfärd.

I verksamhetsplan för Helsingborgs stads skolor läsår 2023–2024² framgår att verksamheterna ska fortsätta utvecklas genom innovation, att innovationer hjälper till att testa det oprövade, att vara nyfikna och drivna. Det framgår också att alla verksamheter ska ha ett aktivt utvecklings- och innovationsarbete och ett särskilt mål är formulerat för innovationsarbetet: "Våga, testa, lär! Vi använder utveckling och innovation för att rusta barn och ungdomar för en allt mer föränderlig och oförutsägbart värld."

I verksamhetsplan för Helsingborgs stads skolor läsår 2024–2025³ tas upp att de utmaningar som skolorna har att hantera kräver ett särskilt fokus på omställning, utveckling och innovation. På vilket sätt skolorna arbetar utifrån verksamhetsplanen kommuniceras och följs upp i verksamhetsdialog.

I de samlade kvalitetsrapporter som tas fram noterar vi att grundskolornas arbete med innovation avseende läsåret 2023–2024 redovisas. Där står att elever och lärare inom ramen för innovationsarbetet har fått möjlighet att i realtid se data om matsvinn, luftkvalitet, elförbrukning, ljudnivå i matsal, temperatur i klassrum, osv och har

² Beslutad av utbildningsdirektören 21 juni 2023.

³ Beslutad av utbildningsdirektören 20 juni 2024.

därmed möjlighet att direkt se hur det egna beteendet kan påverka klimatfaktorer. För övriga verksamhetsformer redovisas inte specifikt något om innovationsarbete.

På dialogmöte har framkommit att förvaltningen har byggt upp en organisation för att kunna arbeta vidare med innovationer. För det fortsatta innovationsarbetet har 5 mnkr budgeterats och via ett innovationsråd på förvaltningen kan verksamheten söka bidrag till sina innovationer. Enligt uppgift kommer en workshop att genomföras på förvaltningen för att fånga upp var förvaltningen ska fortsätta arbetet för att få bäst effekter. En förhoppning finns att hitta utvecklingsområden även inom administration och lärarens arbetsmiljö samt den administration som finns kopplad till lärarens arbete.

Bland innovationerna som tagits fram inom barn- och utbildningsnämnden sedan tidigare nämns framför allt den digitala assistenten Laiban. Genom Laiban kan barn på förskolan bli mer självständiga och få svar på dagliga frågor utan att behöva vända sig till personalen. Även föräldrar med annat modersmål än svenska kan få stöd av Laiban och klicka sig in i appen för att få information på sitt modersmål, till exempel om dagens aktiviteter eller vilken mat som ska serveras.

Ett nytt projekt har startats upp under 2024 inom Familjen Helsingborg, datadriven skolanalys. Projektet är AI-baserat och syftar till att förbättra kvaliteten i förskola och skola. Data samlas in från olika källor, exempelvis studieresultat, personalomsättning, föräldrars utbildningsnivå. Denna data analyseras och ska hjälpa verksamheten att förstå samband för att genomföra förbättringsåtgärder och effektivisera användandet av resurser. Skolanalysen ska vara ett stöd i det systematiska kvalitetsarbetet.

Nämndens presidium uppger att de har god insyn avseende förvaltningens arbete med innovationer. I genomgång av nämndens sammanträdesprotokoll är det dock svårt att få en klar bild över vilken information nämnden löpande fått om innovationsarbetet. Utifrån protokoll noterar vi att nämnden under 2024 har fått särskild information om innovation vid ett tillfälle.

På stadens sida för innovation⁴ framkommer att skol- och fritidsförvaltningen hittills tagit fram 47 initiativ. Några har blivit realiserade, flertalet avbrutna, andra är i pilotstadiet.

Vi noterar att det i nämndens årsbokslut inte finns någon redovisning utifrån stadens inriktning om innovation. Enligt uppgift genomförs en sådan uppföljning i stället inom ramen för innovationsnätverket.

⁴ [Innovation i Helsingborg - för en smartare och hållbar stad](#)

Bedömning

Vår samlade bedömning är att verksamheten **delvis** har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi grundar bedömningen på att nämnden i enlighet med stadens anvisningar har lämnat en analys av uppdrag och inriktning. Generellt sett innehåller analysen många åtgärder och deras syften, men det är svårt att avgöra de konkreta resultat som insatserna gett för barn och elever och hur de har bidragit till barns och elevers utveckling. Vi bedömer att nämnden i högre utsträckning kan analysera vilka förflyttningar som gjorts under året.

Vidare grundar vi vår bedömning på att nämnden endast når ett av sina mål, att elevers närvaro ska öka. Vi konstaterar att för att nå övriga mål och framför allt det samlade målet för mandatperioden krävs fortsatt kraftiga åtgärder, vilket det finns en medvetenhet om i organisationen.

Vi grundar därtill vår bedömning på att nämnden genomfört uppdraget med tillgängliga resurser och redovisar ett positivt resultat.

Årets granskningar av arbetet med studiero och hantering och uppföljning av elevers frånvaro visar båda att det finns utvecklingsområden och den samlade bedömningen i respektive granskning är att arbetet delvis bedrivs ändamålsenligt.

Styrning och intern kontroll

Risikanalys och intern kontrollplan

I stadens reglemente för intern kontroll tydliggörs ansvaret för den interna kontrollen. Nämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och ska upprätta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade om en plan för intern kontroll för 2024 vid sitt sammanträde den 16 november 2023. Planen innehöll nio granskningspunkter och hade föregåtts av en riskanalys som genomförts på förvaltningen.

Inför antagande av plan för intern kontroll 2025 presenterades en lägesrapport vid nämndsammanträdet den 19 september 2024, varefter nämnden genomförde en dialog med fokus på riskanalysarbetet kopplat till olika perspektiv. De två utsedda samordnarna för den interna kontrollen har varit ansvariga för att hålla ihop arbetet under året och hålla i dialog med nämnden. Flera av de uppkomna riskerna i denna dialog uppges ha tagits med i den slutliga planen för intern kontroll 2025. I intervju har framkommit att det varit mycket positivt att nämnden deltagit i riskanalysarbetet då de bidragit med andra perspektiv än verksamhetens inifrånperspektiv. I intervju uppges också att det är en bra dialog med avdelningarna för de verksamheter som är berörda och samordnarna ser numera större delaktighet i granskningarna från verksamhetens sida.

Rapportering och uppföljning

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen, med utgångspunkt från antagen plan, ska enligt reglementet för intern kontroll rapporteras skriftligen till nämnden minst en gång per år. Vi noterar att nämnden får återredovisning en gång om året.

Årsresultatet av uppföljning av den interna kontrollen för 2024 redovisades på sammanträde den 13 februari 2025. Uppföljningen visade tre kännbara granskningspunkter för risker som är nya i 2024 års interna kontrollplan. Dessa avser: anställning av obehöriga lärare längre än 6 månader, utlandsresor och rätt till särskilt stöd i samverkansgrupp. Åtgärder har satts in för samtliga nio granskningspunkter oavsett vad resultatet visat.

Vad gäller tidigare avvikelser fick nämnden vid sammanträde den 29 augusti 2024 återkoppling över de åtgärder som genomförts för de processer som visat avvikelser inom intern kontroll 2023.

Övriga genomförda granskningar

Hantering av statsbidrag

Den fördjupade granskningen av stadens hantering av statsbidrag som genomförts under 2024 visade att nämnden i allt väsentligt hade en ändamålsenlig rutin för att hantera statsbidrag. Se mer om granskningen i bilaga 1.

Användningen av tolktjänster

Den fördjupade granskningen av användningen av tolktjänster som genomförts under året visade att nämnden delvis säkerställt att det finns en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av användningen av tolktjänster.

Utvecklingsområden som identifierades var att stärka uppföljning av tolktjänsterna samt tillse att organisationen har tillräcklig kunskap om tolkkompetensernas olika nivåer för att möjliggöra lämplig matchning mot behov. Se mer om granskningen i bilaga 1.

Uppföljning av granskning av inköp och upphandling (2022)

2022 genomförde stadsrevisionen en granskning av inköp och upphandling där merparten av stadens nämnder ingick. I den tidigare granskningen konstaterades att inköp över direktupphandlingsgränsen fungerade väl. För direktupphandlingar kunde dokumentationen förbättras i något av stickproven, därtill saknades avtal i något fall.

En uppföljning av granskningen har genomförts och uppföljande frågor med utgångspunkt i den tidigare granskningen har ställts till skol- och fritidsförvaltningen. Följande åtgärder har vidtagits:

- Skol- och fritidsförvaltningen redovisar i uppföljningen att inköpsorganisationen är oförändrad sedan granskningen genomfördes 2022. Det finns tre medarbetare som är utsedda till inköpssamordnare. Dessa arbetar både mot barn- och utbildningsnämnden och idrotts- och fritidsnämnden.
- Vad gäller avtalstrohet uppger förvaltningen att de varje månad följer de inköp som registrerats som "utanför befintligt avtal" eller "utanför avtal" genom uppföljning i beslutsstöd och inköpsanalysverktyg. Förvaltningen uppger att det i synnerhet är inköp över 100 tkr som följs upp.
- Avtal som tecknats vid en direktupphandling ska skickas till förvaltningens inköpsenhet för korrekt registrering i systemen.
- När det kommer till avtalsuppföljning uppger förvaltningen att det inte finns några skriftliga rutiner för hur de förvaltningsspecifika avtalen ska följas upp. Förvaltningen uppger att attestreglementet utgör en viktig del i den interna

kontrollen för att säkerställa att inköp sker i enlighet med rutiner för upphandling och gällande avtal.

- Rutiner för direktupphandlingar finns i förvaltningens framtagna rutiner för inköp och upphandling. Direktupphandlingar över 100 tkr ska dokumenteras i Kommers och diaries föras enligt nämndens dokumenthanteringsplan.

Bedömning

Vår samlade bedömning är att den interna kontrollen i **allt väsentligt** har varit tillräcklig.

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden har en genomarbetad process för framtagande av plan för uppföljning av intern kontroll och vi ser positivt på att nämnden numera är delaktig i den riskanalys som genomförs innan planen antas.

Den fördjupade granskningen av stadens hantering av statsbidrag som genomförts under 2024 visade att nämnden i allt väsentligt hade en ändamålsenlig rutin för att hantera statsbidrag. Däremot visade den fördjupade granskningen av användningen av tolktjänster att nämnden delvis säkerställt att det finns en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av användningen av tolktjänster. Förbättringsåtgärder som framkom var bland annat framtagande av dokumenterade riktlinjer för att stärka uppföljning av tolktjänsterna samt stärkt kunskap om tolkkompetensernas olika nivåer för att möjliggöra en lämplig matchning mot behov.

Efter genomförd uppföljning av granskning av inköp och upphandling bedömer vi att barn- och utbildningsnämnden stärkt sina rutiner för inköp och upphandling. Vi bedömer att nämnden bör upprätta dokumenterade rutiner för avtalsuppföljning.

Bilaga 1

Fördjupade granskningar 2024

De fördjupade granskningar som genomförts under 2024 finns tillgängliga att ta del av i sin helhet på stadsrevisionens webbplats: <https://helsingborg.se/stadsrevisionen>.

Granskning av stadens hantering av statsbidrag

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av stadens hantering av statsbidrag. En av nämnderna som ingick i granskningen var barn- och utbildningsnämnden. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder säkerställt att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Vår sammanfattande bedömning i granskningen var att nämnderna delvis säkerställt att den interna kontrollen för statsbidrag är tillräcklig. När det gäller barn- och utbildningsnämnden gjordes bedömningen i granskningen att det fanns en i allt väsentlig ändamålsenlig rutin för att hantera statsbidrag och kostnadsersättningar och att ansvarsfördelningen i allt väsentligt var tydlig. Därtill var den interna kontrollen för uppföljning och rapportering till staten i allt väsentligt tillräcklig och stickprov i granskningen visade att nämnden har redovisat sina statsbidrag i enlighet med god redovisningssed och gällande rekommendationer.

Granskning av arbetet med studiero

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av arbetet med studiero där syftet har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden har ett ändamålsenligt arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero.

Vår samlade bedömning i granskningen är att barn- och utbildningsnämnden delvis har ett ändamålsenligt arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero. I granskningen bedömde vi att det i allt väsentligt finns ändamålsenliga riktlinjer och rutiner på huvudmannanivå samt enhetsnivå som stöd i arbetet. I granskningen framkom dock vissa förbättringsområden, bland annat kan det förebyggande och främjande arbetet stärkas inom vissa områden, likaså arbetet med lektionsobservationer för att stärka lärarnas ledarskap och det kollegiala lärandet. Granskningen visade också att kompetensen för att möta elever med särskilda behov kan stärkas. Resultatet i Skolinspektionens enkät för 2024 visar dessutom på att skolornas arbete för att skapa studiero fortsatt är ett utvecklingsområde. Vidare bedömde vi i granskningen att analyserna av effekterna av de disciplinära åtgärderna kan utvecklas. Vi ser det som väsentligt att nämnden som en del i det systematiska kvalitetsarbetet fortsatt analyserar och följer upp arbetet.

Granskning av hantering och uppföljning av elevers frånvaro i skolan

Stadsrevisionen har granskat hantering och uppföljning av elevers frånvaro i skolan där syftet har varit att bedöma om barn- och utbildningsnämnden har en ändamålsenlig hantering och uppföljning av elevers frånvaro i skolan.

Vår bedömning i granskningen är att barn- och utbildningsnämnden delvis arbetar ändamålsenligt med hantering och uppföljning av elevernas frånvaro. Nämnden bör i enlighet med rekommendationer i granskningen bland annat stärka nämndens förebyggande och främjande insatser för att öka elevers närvaro och minimera riskerna för att hamna i problematisk skolfrånvaro, men även att tillse att frånvaroutredningar efterlever skollagens krav och stadens egna rutiner samt utveckla analys och behov av åtgärder. Därtill visade granskningen att systemstödet för frånvaroutredning behöver förstärkas. Det framkommer i granskningen även flera exempel på fysiska hinder i skolmiljön som upplevs motverka närvarofrämjandet, men det framgår ingen tydlig bild av att detta upptas i nämndens utvecklingsarbete. Vad gäller samverkan med andra myndigheter behöver detta stärkas, särskilt vad gäller samverkan med socialnämnden kopplat till tilldelat uppdrag från kommunfullmäktige.

Granskning av användningen av tolktjänster

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av användningen av tolktjänster. Granskade nämnder har varit arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnderna har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll avseende användningen av tolktjänster.

Vår samlade bedömning i granskningen är att nämnderna delvis har säkerställt att det finns en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av användningen av tolktjänster. I granskningen har det framkommit att det finns förbättringsområden. För barn- och utbildningsnämndens del innebär det att dokumenterade riktlinjer behöver tas fram för att bland annat stärka uppföljning av tolktjänsterna. I detta arbete bör nämnden även utveckla principer och förhållningssätt kring genomförande av kvalitativa möten med tolk. I granskningen har därtill framkommit att barn- och utbildningsnämnden behöver stärka att organisationen har tillräcklig kunskap om tolkkompetensernas olika nivåer för att möjliggöra en lämplig matchning mot behov.